

ÅRSSKRIFT 2019

BERETNING FRA ÅRET SOM GIK

Ungdomsskoleforeningen

ung

FORMANDEN BERETTER

2019 blev året hvor Ungdomsskoleforeningen igen for alvor satte ungdomsskolernes fritidsundervisning i fokus. En kombination af fonds- og ministerielle midler muliggjorde igen, at sætte ungdomsskolernes hjerteblod den almene undervisning i spotlyset på flere måder. Ikke mindst hæftet "Kvalitetstid" - som udkom sidst på året i forbindelse med efterårskonferencen, som handlede om fritid - blev godt modtaget blandt skolerne - faktisk så godt at vi måtte genoptrykke. Dejligt når medlemsskolerne kan se værdien i foreningens tilbud. Men ikke kun det færdige, trykte hæfte har værdi. Også de debatter, refleksioner og meningsudvekslinger, der er gået forud i såvel arbejdsgruppen bag hæftet som i forårets workshops har værdi i form af videndeling og erfaringsudveksling - og udgør et godt supplement til det udviklingsarbejde, der finder sted i ungdomsskolernes eget almennetværk, hvor foreningen gerne deltager, når det er muligt.

Også det A.P. Møller-støttede projekt Coop-Crew (Når fritid bli'r til fremtid) må siges at sætte fritiden i højsædet: først og fremmest ved at klæde unge på til et fritidsjob - men flere af de deltagende ungdomsskoler har også placeret undervisningsforløbet i fritiden.

Også det Villum Fond-støttede projekt UngScience, som blev skudt i gang i 2019 taler ind i fritidsdagsordenen - denne gang i kombination med paletten af naturvidenskabelige fag, mhp. at højne unges interesse herfor.

På interessevaretagelsesfeltet var fritiden også i fokus, da Ungdomsskoleforeningen i foråret 2019 i forbindelse med det kommende folketingsvalg sammen med en håndfuld af organisationerne i Ungdomsskolernes Kontaktudvalg gik sammen om en fælles udtalelse, der opfordrede politikerne til igen at opprioritere børn og unges fritid.

Lars Buchholt Kristensen

FRITIDS- UNDERVISNINGEN I FOKUS

Ungdomsskoleforeningen havde fritidsundervisningen som fokusområde i 2019 – en beslutning, der var truffet på landsmødet året før. I marts blev alle ungdomsskoler inviteret til en brainstormingdag i Odense. Her mødte 44 ungdomsskolemedarbejdere

fra hele landet frem. Målet var at få alle gode idéer på bordet, men også allerede her at blive mere konkret og få prioriteret i medlemmernes behov og ønsker. På dagen blev der nedsat en arbejdsgruppe, hvis primære opgave var at producere inspirations-

materiale til at arbejde med udviklingen af fritidsundervisningen – især metoder til at få operationaliseret undervisningens kvalitet og de unges udbytte heraf. Ikke mindst for at gøre fritidsundervisningen mindre sårbar under nedskæringsrunder.

I arbejdsgruppen sad repræsentanter fra:

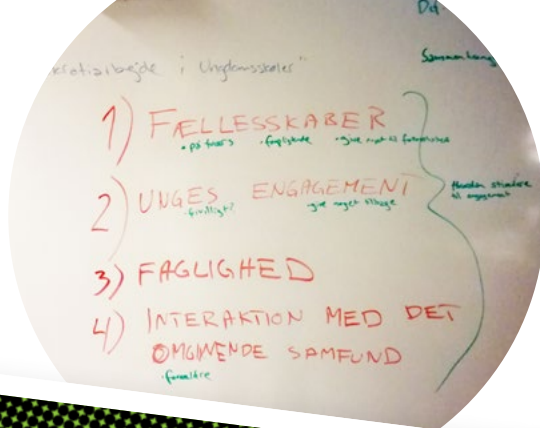
- KGU
- UniAarhus
- Faxe Ungdomsskole
- Høje-Taastrup Ungdomsskole
- Næstved Ungdomsskole
- Ungdomsskolen Kolding

KVALITETSTID

... blev titlen på et inspirationshæfte, som arbejdsgruppen udgav sidst på året og præsenterede i forbindelse med efterårskonferencen om samme emne.

I *Kvalitetstid* præsenteres fire centrale kvalitetsparametre, som ungdomsskoler kan trykprøve deres fritidshold og -aktiviteter op imod – eller blot benytte som inspiration til en debat om fritidsundervisningen på egen skole. Derudover indeholder hæftet en række artikler og fortællinger fra praksis samt en mængde citater fra begejstrede unge og tidligere brugere.

Inspirationshæftet blev lanceret i både i en web-udgave og som en trykt publikation. Ungdomsskolerne tog så godt imod den, at Ungdomsskoleforeningen kort efter nytår måtte genoptrykke publikationen i et 2. oplag så den fortsat kan rekvireres.

DET BEDSTE LAND AT VÆRE UNG I?

.. var titlen på årets efterårskonference, som af praktiske årsager lige sneg sig en håndfuld dage ind i vinterperioden, da den løb af stabelen på AFUK i København d. 5. december. Også her var der sat fokus på fritidsundervisningens betydning og muligheder for at give børn og unge et indholdsrigt liv – ikke mindst den betydning, et aktivt fritidsliv giver efter klokken ringer ud efter endt skoledag. Udover dagens politiske og faglige oplæg og eksempler fra praksis, var den krydret med eksempler på resultater af unges læring i ungdomsskolerne. Unge fra et bredt udsnit af de danske ungdomsskoler stillede op med korte ungeindslag, hvor de stolt kunne fremvise deres kunnen. Således var der morgensang fra København, og ligeledes fra hovedstaden i samarbejde med Høje-Taastrup en samling Cosplay-unge, som fremviste deres flotte kostumer. Der var urban-rap fra Ishøj til at fyre op under frokosten. Til at ledsage et oplæg om *Kvalitetstid* dansede unge fra Høje-Taastrup K-pop-dans – og endelig varmede unge fra ungdomsskolerne i Tønder og Kolding op til genforeningsåret, da de forkælede de 144 konferencedeltageres søde tand, med et gigantisk sønderjysk kagebord. Mums! Således blev dagen ikke alene faglig og inspirerende – men gav også deltagerne en ordentlig en på opleveren.

FNs VERDENSMÅL

I samarbejde med Ungdomsringen holdt Ungdomsskoleforeningen konference den 5. september med fokus på FNs 17 verdensmål og hvordan ungdomsskoler og -klubber kan arbejde med at få unge til at omsætte disse til og i praksis. Vi havde bl.a. allieret os med Mogens Lykketoft, der i sin

tid som formand for FNs generalforsamling havde stået fadder til verdensmålene, så han first-hand kunne berette om deres tilblivelse og tankerne bag. Tillige var dagen fyldt med workshops med eksempler på aktiviteter fra skoler og klubber, der satte fokus på verdensmålene og unges arbejde med disse.

Tilbagemeldingerne fra deltagerne på dagen var så positiv, at de to arrangører flukts besluttede at gentage succesen i 2020.

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

STEAM

BÆREDYGTIGHED - UngOdense som modelskole

Caseskoler:

- Holbæk Ungdomsskole
- Brønderslev Ungdomsskole
  - UngiAarhus
- Furesø Ungdomsskole
- Egedal Ungdomsskole

ESCAPEROOM - Skanderborg Ung- domsskole modelskole

Caseskoler:

- Morsø Ungdomsskole
- UngNorddjurs
- Høje Taastrup Ungdomsskole
- Ringkøbing-Skjern Ungdomsskole
- Holstebro Ungdomsskole

UNGSCIENCE

I efteråret fik Ungdomsskoleforeningen en donation fra Villum Fonden til projektet UngScience. Projektet har fokus på STEAM i et ungt fritidsperspektiv på landets ungdomsskoler. (STEAM er forkortelse for Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics).

Projektets formål er at udbrede interessante og sjove scienceaktiviteter som fritidsundervisning for unge såvel som deres familier. Af fire indsendte forslag valgte fondet at gå videre med to temaer: bæredygtighed og escaperoom. Således vil to moduls skoler blive ansvarlige for udviklingen af undervisningsforløb og -materialer, som efterfølgende

skal testes på yderligere 10 caseskoler – 5 for hvert forløb.

Bæredygtighedforløbet tager udgangspunkt i FNs 17 verdensmål. Her vil de unge få mulighed for at udarbejde løsninger på de udfordringer, verdensmålene tematiserer. I Escaperoom-delen vil unge gennem en sciencetematiseret "skattejagt" blive udfordret på teknologiforståelse, logisk tankegang og kreativitet. De unge afprøver escaperooms på egen krop, hvorefter de selv skal udvikle og afvikle et eget rum, der kan inddrage forskellige virkemidler som 3Dprint, elektronik, laserskæring og/eller klassisk håndværksarbejde med forskellige materia-

ler. Disse vil blive stillet til rådighed overfor venner og familie. Især familieinddragelsen er vigtig i forhold til en forhåbentlig afsmittning fra fritid til uddannelsesvalg.

Straks efter donationen faldt på plads i efteråret, gik Ungdomsskoleforeningen i gang med at afvikle informationsmøder for interesserede ungdomsskoler og gennemføre en ansøgnings- og udvælgelsesrunde. Der var mange interesserede skoler, og desværre måtte bestyrelsen give afslag til nogle.

Det forventes, at de færdige undervisningsmaterialer vil være tilgængelige for alle andre ungdomsskoler i foråret 2021.

COOP CREW

I efteråret 2019 startede det A.P. Møller Støttefond-finansierede projekt *Coop Crew* – *Når fritid bli'r til fremtid* for alvor, idet der ude på de første 11 skoler blev afviklet undervisningsforløb for unge med forskellige udfordringer, men med det til fælles at de gerne vil forbedre deres chancer for at få et fritidsjob.

Forud var der over foråret gået en opstarts-fase, hvor dels projektet i detaljer skulle på plads; fx etablere projektteam med medarbejdere fra såvel foreningen som fakta, nedsætte en følgegruppe, udvælgelse af deltager-skoler på baggrund af skolernes tidligere indsendte interessetilkendegivelser og indgå aftale med ekstern evaluatør.

Senere skulle der afholdes fælles kick-off for de deltagende ungdomsskoler. Kick-off blev suppleret af lokale opstartsworkshops, hvor projektmedarbejdere fra ungdomsskolerne mødte de deltagende butikschefer fra fakta, samt en fælles uddannelsesdag med bl.a. introduktion til det udarbejdede undervisningsmateriale til de seks undervisningsgange. Undervisningen skulle primært finde sted i den lokale faktabutik – hvilket i sig selv gav udfordringer, da butikker jo ikke nødvendigvis har en almindelig skoles faciliteter, så der skulle findes løsninger og balancer mellem målgruppens pædagogiske behov og butikernes rammer. Derefter skulle skolerne i gang med egen rekrutteringsforløb hjemme i lokalområdet

– processer som netop forløb efter lokale rammer og forhold. I nogle kommuner har man valgt at læne sig op ad eksterne samarbejdspartnere fx folkeskoler, 10. kl.-centre, FGU, UU, gadeplansarbejdere og andre, medens andre steder har man kunne rekruttere primært fra fx egen heltidsundervisning. Variationerne i den lokale rekruttering har været fokus i en kvalitativ dataindsamling hos evaluatør og er efterfølgende blevet drøftet på netværksmøder for Coop Crew-skolerne mhp. at dele gode erfaringer.

Coop Crew forløbene er lokalt også blevet afviklet på forskellig vis – primært i dagtimerne – men enkelte steder også i fritiden. Ikke mindst fordi man lokalt også måtte tilpasse sig til den deltagende fakta-butiks virkelighed.

I første runde har mere end 120 unge gennemført forløbet, og de første tilbagemeldinger viser, at flere af dem faktisk har opnået et fritidsjob i fakta, såvel som udenfor i andre firmaer. Den endelige opgørelse foreligger først fra evaluators Realize side senere. Realize har også udsendt en rekrutteringsguide til inspiration for skoler.

Erfaringerne fra de 11 første forløb blev brugt til at klæde de nye deltagerskoler, der starter i 2020 på.

I følgegruppen deltog repræsentanter fra flg. organisationer:

- Den A.P. Møllerske Støttefond
- Undervisningsministeriet
- Kommunernes Landsforening
- Landsforeningen af Ungdomsskoleledere
- HK Handel
- Dansk Erhverv
- STAR (Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering)
- Realize (projektets evaluator)
- Coops HR-afdeling
- Skolelederforeningen
- UU Danmark
- Skole og Forældre
- CeFu
- Dansk Industri
- SIRI, kontor for forebyggelse og medborgerskab
- fakta
- Ungdomsskoleforeningen

I Coop Crew 2020 deltog flg. ungdomsskoler/kommuner:

- København
- Roskilde
- Helsingør
- Vallensbæk
- Odense
- Vejle
- Kolding
- Esbjerg
- Viborg
- Morsø
- Skive

UNG-DANMARK

Al begyndelse er svær. Også når – eller måske især hvis – man starter forfra igen. Derfor valgte Ungdomsskoleforeningens bestyrelse at intensivere indsatsen omkring UngDanmark – ungdomsskolernes landsdækkende ungenetværk – og ikke mindst ansætte en ny projektleder på flere timer. Denne gang faldt valget på en ungdomsskolemedarbejder fra tovholderens egen række. Formålet er at styrke forståelsen mellem de unges ønsker og ambitioner, ungdomsskolernes formåen, Ungdomsskoleforeningens visioner om et landsdækkende ungeorgan og den praktiske virkelighed på de tre årlige landssamlinger samt disses samspil med demokrati-indsatserne på de deltagende skole.

Foreløbig er UngDanmarks bestyrelse kommet bedre fra start i den nye sæson, som dækker skoleåret 2019-20. Stille og roligt er flere ungdomsskoler begyndt at vise interesse for at deltage i og bidrage til UngDanmark.

INTENSIVE LÆRINGSFORLØB I UNGDOMSSKOLERNE

Gennem en årrække har Ungdomsskoleforeningen med bevillinger fra Egmont Fonden afviklet intensive læringsforløb i en række ungdomsskoler landet over. Projektforløbet afsluttedes i februar med konferencen *Bedst sammen* i Horsens med 94 deltagere.

Erfaringerne fra projektperioden var overordentlig positive og interessen fra flere ungdomsskoler og deres samarbejdspartnere for selv at påbegynde lignende eller inspirerede forløb var mærkbar, ikke mindst var der stor interesse for forældreinddragelsesdelen.

Flere kommuner har fra eget budget afsat midler til en fortsættelse af *Læringslokomotivet*.

Derfor forlængedes indsatserne med støtte fra Undervisningsministeriets driftslignende midler således, at Ungdomsskoleforeningens konsulenter fortsat kan svare på spørgsmål og står til rådighed med opstartserfaringer og opbakning, når dette ønskes fra ungdomsskoler. I alt blev der udviklet læringsmateriale, opkvalificeret lærere og gennemført 8 af disse *Forældre-kupeer*, som

er workshops-forløb over flere undervisningsgange, hvor forældre opkvalificeres til at yde deres barn den nødvendige støtte og support.

Egmont Fonden blev så begejstrede over evalueringen af *Læringslokomotivet* og *Forældrekupeen*, at de sidst på året 2019 besluttede som et spin-off at donere en yderligere bevilling til en ordblindeindsats: *Ordekspressen – Når ord giver mening*, som blev skudt i gang med årsskiftet.

POLITISK ARBEJDE OG INTERESSEVARETAGELSE

Ungdomsskoleforeningens politiske arbejde er altid lidt prekært at beskrive i årsskriftet. Det kan ikke så let som de andre ben sættes på formel, endskønt der arbejdes kontinuerligt og systematisk med at tale ungdomsskolernes sag på politisk og embedsmandniveau, samt dyrke og pleje samarbejdsrelationer med andre organisationer, så ungdomsskolen forbliver synlig, der hvor beslutningerne træffes.

Ligesom ungdomsskoler i de senere mange år er blevet mere og mere vendt mod omverdenen, er foreningen også i højere grad blevet en åben Ungdomsskoleforening. Med det menes, at vi prioriterer at inve-

stere ressourcer i repræsentationer i mange beslægtede organisationer og fora, som fx CeFU, DFS, Det Kriminaltpræventive råd, FriLuftsråd, Grejbankbestyrelsen, Forum 100%, Undervisningsministeriets interessenfølgegruppe for FGU og Landsforeningen af 10 kl. skoler. Tillige vælger vi at være repræsenteret på det årlige Folkemøde på Bornholm. I 2019 som deltager mere end med egne arrangementer.

Efter længere tids systematisk dialog med KL, var vi glade for, at formand Lars Buchholt Kristensen i fællesskab med formanden for Børne- og Undervisningsudvalget, Thomas Gyldal Pedersen var forfattere på en

kronik om ungdomsskolernes gode muligheder for at blive en krumtap i den skærpede kommunale ungeindsats. En kronik der bl.a. blev bragt i Politikens Skoleliv og Danske Kommuner.

KL valgte efterfølgende også at genindtræde i Ungdomsskolernes Kontaktudvalg. Dele af Kontaktudvalgets medlemmer gik i foråret i forbindelse med Folketingsvalgkampen sammen om en fælles udtalelse, med en opfordring til det kommende Folketing og den kommende Regering om at opprioritere unges fritidsliv efter en årrække økonomiske nedskæringer.

Kurser & netværk

Sekretærnetværket mødtes 3 gange i løbet af 2019 – ja, faktisk 4 idet mange fra netværket også var at finde blandt de 66 deltagere på novembers måneds sekretærkursus i Svendborg.

Det årlige kursus for kommende knallertlærere i Glostrup blev fuldt booket, men da efterspørgslen stadig ikke var mættet skyndte Ungdomsskoleforeningen at arrangere et ekstrakursus i november.

Bladet Ungdomsskolen

Bladet udkom med 10 numre i 2019. Medlemskredsen har taget godt imod den nye

udgivelseskadence, hvor hvert andet blad er et temanummer, både som læsere, men også som bidragsydere med idéer og artikler, så bladet i sandhed tjener som et medlemsblad for skoleformen.

Temanumre i 2019:

- STEM
- FN's verdensmål
- 10. klasse
- Ungeindflydelse
- Samskabelse

FORENINGEN

I bestyrelsen sad:

- Lars Buchholt Kristensen, Silkeborg Ungdomsskole, formand
- Pernille Refstrup Lauridsen, UngiAarhus, næstformand
- Mikkel Villadsen, Ungdomsskolen Kolding, kasserer
- Hans Mosegaard, Vejle Ungdomsskole
- Line Egelund, Nyborg Ungdomsskole
- Hanne Tjessem, Høje-Taastrup Ungdomsskole
- Mikkel Brander, Tønder Ungdomsskole

Nye ansigter i sekretariatet:

Også i 2019 kom der nye folk på sekretariatet i Odense:

- Heidi Festersen blev ansat som administrationselev (især med mhp. Coop Crew)
- Erik Wrang Larsen, begyndte som praktikant og fortsatte som midlertidigt ansat konsulent
- Anna Petersen begyndte ligeledes som praktikant og fortsatte som studentermedhjælp.
- Sine Boye Kromann var praktikant over foråret
- Hanne Clausen var vikar på økonomiområdet under sygdom/barsel
- Heidi Rosengren, som er ny projektleder på UngDanmark

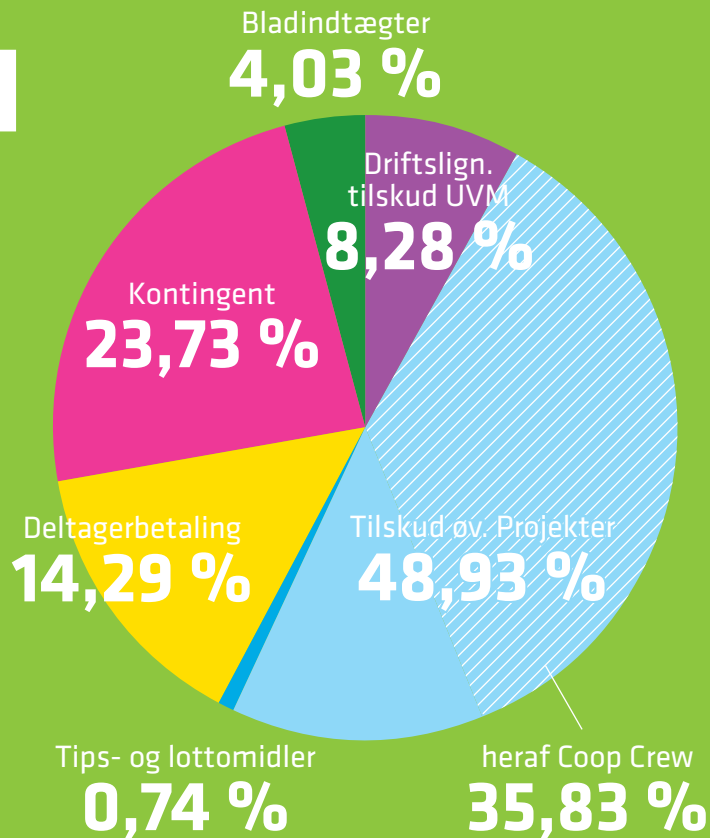
Heidi Festersen

Anna Petersen

Heidi Rosengren

Ungdomsskoleforeningen i tal

- Omsætning: kr. 10.187.266,-
- Driftslignende tilskud UVM: kr. 843.000,-
- Tilskud projekter: kr. 4.984.564,-
- Betaling deltagere: kr. 1.455.808,-
- Kontingent: kr. 2.417.762,-
- Deltagere i arrangementer: 936

Ungdomsskoleforeningen

ung

Lumbyvej 19 D, 5000 Odense C
Tlf. 66 149 149
ung@ungdomsskoleforeningen.dk
www.ungdomsskoleforeningen.dk